
Minnesanteckningar

Avfallsberedning

25 mars 2026

Avfallsberedningens minnesanteckningar

Plats och tid	Visborg 1337, Öland, 2026-03-25 kl. 13:00-14:50
Närvarande	Bobo Writler (M) Marina Berg (S) Eva Gahnström (C) Lilo Lindgren (V) Tomas Rådkvist (MP) Lise Langseth, teknik- och samhällsbyggnadsdirektör TSF Birger Björkman, senior sakkunnig TSF Sara Hultsten, mötessekreterare TSF

Register

- 1. Mötets öppnande**
- 2. Ny deponi - ska Region Gotland anlägga och driva en ny deponi?**
- 3. Översyn av avfallstaxan om lättnader för till exempel oberoende registreringsformer för ökade miljöstyrande åtgärder**
(TN 2026/534)
- 4. Avfallspropositionen – vad innebär den?**
- 5. Övriga frågor**
- 6. Mötet avslutas**

Ärendena hanterades i följande ordning under sammanträdet:
ärende 1-6

1. Mötets öppnande

Mötesordförande Bobo Writler (M) välkomnar alla och förklarar mötet öppet.

2. Ny deponi - ska Region Gotland anlägga och driva en ny deponi?

Senior sakkunnig Birger Björkman tar upp frågan, om Region Gotland ska anlägga och driva en ny deponi, för diskussion.

Birger Björkman ger en bakgrund om dagens deponi i Slite gällande placering, vad den används till för avfall och beräknad livslängd.

Därefter följer en information kring uppskattad kostnad för anläggande och drift av en kommunal deponi. Det handlar om ett omfattande infrastrukturprojekt, primärt drivna av miljöskyddskrav, markarbeten och tillstånd från myndigheter.

Diskussion om utbyggnad av deponin i Slite följer samt vilka andra alternativ som finns förutom att anlägga en ny deponi på Gotland.

Avfallsberedningen önskar få mer information om sortering och mängder av det avfall som deponeras idag. Det efterfrågas även en kalkyl på att bygga ut deponin i Slite.

3. Översyn av avfallstaxan om lättnader för till exempel oberoende registreringsformer för ökade miljöstyrande åtgärder

(TN 2026/534)

Tekniska nämnden beslutade att avslå ett medborgarförslag (TN 2019/3458) om lättnader för avgifter på ÅVC för exempelvis sociala företag och att ge förvaltningen i uppdrag att se över om man som miljöstyrande åtgärd skulle kunna ge lättnad för exempelvis oberoende organisationsformer.

Senior sakkunnig Birger Björkman redogör för det som har framkommit i utredningen och informerar om att ärendet ska behandlas av tekniska nämnden framöver. Tomas Rådkvist (MP) önskar att det tas fram en konsekvensanalys till tekniska nämndens arbetsutskott och tekniska nämnden. Deltagarna i avfallsberedningen tar med sig informationen till sina partigrupper inför beslut i nämnden.

4. Avfallspropositionen – vad innebär den?

Senior sakkunnig Birger Björkman redogör för reformering av avfallslagstiftningen (ökad materialåtervinning) som inom kort kommer att beslutas av regeringen. Syftet med reformen är att modernisera avfallshanteringen, öka effektiviteten och svara upp mot EU-kommissionens krav på högre materialåtervinningsgrad.

För kommunerna innebär det:

- **Ansvarsförändring:** Detaljhandel och yrkesmässiga verksamheter tar över ansvaret för sitt avfall (t.ex. matfett och kontorspapper) från kommunen.
- **Kommunalt andrahandsansvar:** Kommunen får ett andrahandsansvar för att garantera hantering i vissa situationer.
- **Förenklat dispensystem:** Möjliggör för fler verksamheter att själva hantera sitt avfall, med ansökan till länsstyrelsen i stället för kommunen.
- **Tillsyn:** Tillsynsansvaret för kommunens egna avfallsskyldigheter flyttas från kommunen till länsstyrelsen.
- **Fastighetsnära insamling (FNI):** Tydligare definitioner av FNI och krav på att avfallslag samlas in på samma plats införs.
- **Eftersortering:** Förslag om krav på eftersortering för att öka materialåtervinningen.
- **Avfallsplaner:** Den kommunala avfallsplanen utgår från den nationella avfallsplanen. Förtydligande av vad den ska innehålla och inte innehålla. Vissa förenklingar från tidigare, ska bland annat utesluta övriga avfallsverksamheter med mera.
- **Tidsplan:** Ändringarna i förpackningsförordningen med definitioner av fastighetsnära insamling trädde i kraft 1 oktober 2025, med fullt kommunalt insamlingsansvar från 2027.

Reformen syftar till att ställa om till en mer cirkulär ekonomi där avfall ses som en resurs.

Birger Björkman informerar om att för kommunen innebär reformen ett ökat operativt ansvar för insamling, ökade krav på planering och uppföljning (ny avfallsplan), att tillsynen flyttas till länsstyrelsen, en utökad administration, ett minskat antal abonnenter och att avfallstaxan behöver ses över. De ekonomiska konsekvenserna av reformen är särredovisning av förpackning, redovisning och transparens av det kommunala uppdraget samt partiell avreglering av insamlingsmonopolet, vilket innebär att det blir färre abonnenter.

5. Övriga frågor

Statusuppdatering: Övergång till fastighetsnära insamling (FNI)

Tomas Rådkvist (MP) efterfrågar en statusuppdatering av övergång till fastighetsnära insamling (FNI).

Senior sakkunnig Birger Björkman informerar om nya fordon, tiden för abonnenterna att välja vilka kärl i Visby innerstad har förlängts, entreprenören är på plats och har sökt tillfälliga bygglov för tält, databaser förberedda på förändringen och bara kunden får sitt nya kärl så startar det igång.

Birger Björkman fortsätter att berätta att VA- och avfallsavdelningen kommer att finnas på plats och informera förändringen på en mäsia riktade till flerbostadshus. Det kommer även göras utskick till alla med villor och fritidshus samt flerbostadshus i Visby innerstad om att byte av kärl sker under maj till oktober. Frågor hänvisas till www.gotland.se/hemsortering och teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens kundtjänst.

Förvaltningen tar med sig fråga om placering av kärl vid vägar där Trafikverket är ägare.

Tomas Rådkvist (MP) ger förvaltningen positiv återkoppling på att skyltar på återvinningscentraler har uppdaterats.

6. Mötet avslutas

Mötesordförande Bobo Writler (M) avslutar mötet.